

Лях Т.Л.
(м. Київ)

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ СТУДЕНТІВ-ВОЛОНТЕРІВ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ

Соціально-педагогічна робота здійснюється на професійному та волонтерському рівнях. В Україні ж, на сьогодні, активно розвивається волонтерських рух серед студентської молоді у ВНЗ, громадських організаціях, при центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді тощо.

Волонтери з числа студентів сьогодні розглядаються як невід'ємні суб'єкти соціально-педагогічної діяльності. У роботах І. Зверєвої, Г. Лактіонової обґрунтовано роль волонтерства у соціально-педагогічній роботі з молоддю. У дослідженнях О. Безпалько, Н. Заверико, Н. Комарової, А. Капської розкрито технології залучення та підготовки молоді до волонтерської діяльності. Особливості роботи волонтерів у соціальних службах для сім'ї, дітей та молоді висвітлено у працях І. Пінчук, С. Толстоухової, К. Шендеровського та інших.

Студентська молодь активно бере участь у волонтерському русі. Однак, часто перед організатором волонтерської програми постає складне питання відбору волонтерів з числа студентів. В Україні немає не лише правового механізму відбору таких волонтерів, але й відсутні чітко визначені підходи вирішення даної проблеми.

Тому нашою метою є спроба визначити критерії відбору студентів-волонтерів для здійснення ними соціально-педагогічної роботи.

Волонтер-студент повинен мати такі якості та властивості особистості, які дозволяють ефективно та результативно вирішувати

основні завдання соціально-педагогічного характеру. Серед них найбільш значущими є:

1. Психолого-педагогічна компетентність, яка визначається не просто як сума знань, необхідних для надання допомоги окремим особам, а як певний рівень волонтерської діяльності, невід'ємний від сукупності особистісних характеристик, який накладає індивідуальний неповторний відбиток на волонтерську діяльність.
2. Засвоєння таких цінностей, як гуманність, справедливість, конфіденційність, респектабельність, безкорисливість і чесність.
3. Свідоме використання особистісних якостей і диференційоване застосування навичок спілкування.
4. Відповідальність та самодисципліна.
5. Глибока та відверта зацікавленість у вирішенні проблем підопічних і позитивних результатах роботи.
6. Наявність рис особистості, які викликають довіру та прихильність людей, бажання співпрацювати, допомагати, і водночас, не дозволяють маніпулювати, пригнічувати себе як особистість.

Тому під час відбору студентів-волонтерів слід враховувати наступні критерії:

1. Достатня попередня підготовка в галузі гуманітарних та природничих наук, яка має безпосереднє відношення до розвитку навичок соціальної взаємодії, а також сформований інтерес до обраної сфери діяльності.
2. Попередній досвід у якості волонтера або оплачуваного працівника з людьми, які потребують соціальної допомоги.
3. Особисте обґрунтування майбутнім волонтером: причин вибору саме цієї сфери діяльності; цілей волонтерської діяльності;

бажання працювати з потребуєчими групами населення, людьми різного віросповідання, представниками меншин, людьми з особливими потребами, із психічно хворими, з різними віковими групами тощо.

4. Рекомендації викладачів, професіональних соціальних працівників, соціальних педагогів, адміністрації закладів соціальної сфери чи інших людей, здатних дати оцінку даному претенденту як потенційному волонтеру.
5. Наявність досвіду помічника соціального педагога, дипломів, сертифікатів про участь у різноманітних семінарах, тренінгах тощо.
6. Високі інтелектуальні показники.
7. Задовільний стан здоров'я та високі моральні якості, зрілий світогляд, знання і розуміння цінностей і труднощів волонтерської діяльності.